

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Мамченко Яна Олександрівна, 1997 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2021 році Київський національний університет технологій та дизайну за спеціальністю 182 Технології легкої промисловості, аспірант денної форми здобуття вищої освіти Київського національного університету технологій та дизайну, Міністерства освіти і науки України, м. Київ з 2021 року до цього часу, виконала акредитовану освітньо-наукову програму 022 Дизайн.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Київського національного університету технологій та дизайну від «26» червня 2025 року № 199, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – Тетяни КРОВОЇ, доктора мистецтвознавства, професора, професора кафедри мистецтва та дизайну костюма Київського національного університету технологій та дизайну

Рецензентів – Ольги ЄЖОВОЇ, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри графічного дизайну Київського національного університету технологій та дизайну;

– Данила КОСЕНКА, кандидата мистецтвознавства, доцента, завідувача кафедри дизайну інтер'єру і меблів Київського національного університету технологій та дизайну

Офіційних опонентів – Інни ЯКОВЕЦЬ, доктора мистецтвознавства, професора, завідувача кафедри дизайну Черкаського державного технологічного університету

– Тетяни КАРИ-ВАСИЛЬЄВОЇ, доктора мистецтвознавства, професора, академіка Національної академії мистецтв, завідувача відділу образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського,

на засіданні «21» серпня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво Яні МАМЧЕНКО на підставі публічного захисту дисертації «Дизайн військового одягу для льотчиків: еволюція, типології, проєктні практики» за спеціальністю 022 Дизайн.

Дисертацію виконано у Київському національному університеті технологій та дизайну, Міністерство освіти і науки України, м. Київ.

Науковий керівник Наталія ОСТАПЕНКО, доктор технічних наук, професор, Лауреат Національної премії України ім. Бориса Патона, декан факультету мистецтв і моди Київського національного університету та дизайну.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису; основні результати дослідження, ступінь їх наукової новизни та значущості полягають в удосконаленні дизайну сучасного захисного комплексу військового одягу для льотчиків шляхом вивчення та узагальнення еволюційного розвитку військової авіації, інновацій в матеріалознавстві, технологіях. Основні положення, що визначають наукову новизну дисертаційної роботи полягають у наступному:

вперше:

– виявлено та узагальнено проблематику специфічних термінологічних понять у сфері дизайну та технологій виробів військового призначення;

– типологізовано і охарактеризовано структуру комплексу військового льотчика та систему його складових елементів;

– систематизовано художньо-колористичне оформлення комплектів та матеріалів для їх виготовлення в історичному контексті, типологізовано різновиди багатоколірного маскувального забарвлення;

– розроблено теоретико-методологічний підхід до дизайну військового одягу для

льотчиків;

- систематизовано різновиди інноваційних матеріалів;

уточнено:

- засвідчено архетиповий образ військового льотчика, обґрунтовано та охарактеризовано його знакові елементи у різні історичні періоди;
- періодизацію розвитку авіаційної техніки і оснащення у міжнародному та українському контексті, як вагомий фактор впливу на дизайн військового одягу;
- типологізацію композиційно-конструктивного устрою та характеристику структури складових комплекту військового льотчика;

набуло подальшого розвитку:

- обґрунтування основних тенденцій розвитку дизайну, узагальнення пропозицій щодо вдосконалення сучасного дизайну комплекту для військового льотчика.

Здобувач має 26 наукових публікацій за темою дисертації, 4 статі в наукових фахових виданнях України категорії Б, 18 робіт апробаційного характеру та 4 праці, які додатково відображають результати дисертації:

1. Остапенко Н., Колосніченко О., Очеретна Л., Токар Г., Рубанка А., Мамченко Я. Адаптивні текстильні вироби: засоби з'єднання та їх особливості. *Art and design*. 2021. № 4(16). С. 53-65.

2. Остапенко Н., Мамченко Я. Вироби спеціального та військового призначення: формотворчі та конструктивні особливості. *Art and design*. 2023. № 2(22). С. 196-213.

3. Остапенко Н., Мамченко Я. Одяг та текстильні вироби військового призначення: понятійно-термінологічні аспекти. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. № 81. Т. 2. С. 80-89.

У дискусії взяли участь та висловили зауваження:

- Кротова Тетяна Федорівна, голова спеціалізованої вченої ради, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри мистецтва та дизайну костюма Київського національного університету технологій та дизайну. Оцінка позитивна, без зауважень.

- Єжова Ольга Володимирівна, рецензент, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри графічного дизайну Київського національного університету технологій та дизайну. Оцінка позитивна, без зауважень.

- Косенко Данило Юрійович, рецензент, кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри дизайну інтер'єру і меблів Київського національного університету технологій та дизайну. Оцінка позитивна, без зауважень.

- Яковець Інна Олександрівна, опонент, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри дизайну Черкаського державного технологічного університету. Оцінка позитивна, без зауважень.

- Кара-Васильєва Тетяна Валеріївна, опонент, доктор мистецтвознавства, професор, академік Національної академії мистецтв, завідувач відділу образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського. Оцінка позитивна, без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Мамченко Яні Володимирівні ступінь доктора філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво за спеціальністю 022 Дизайн.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Тетяна КРотова

